

کارنامه ۸ ساله روحانی به روایت «روحانی سنج»

گزارش نهایی | مرداد ۱۴۰۰

ROUHANIMETER.COM

پایان یک تجربه نو

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های کارزار انتخاباتی حسن روحانی در سال ۱۳۹۲ وعده‌های متعدد و مهمی بود که توجه‌های زیادی را به خود جلب کرده بود و در نهایت منجر به پیروزی‌اش شد. به همین خاطر عجیب نبود که بعد از نشستن او روی صندلی ریاست قوه مجریه افکار عمومی پیگیر وعده‌های انتخاباتی او باشد.

ایده روحانی‌سنج در این فضا شکل گرفت.

وقتی مقدمات روحانی‌سنج را در تابستان ۱۳۹۲ آماده می‌کردیم قرار بود پروژه‌ای باشد که کیفیت پیگیری وعده‌های حسن روحانی رییس‌جمهور منتخب را در ۱۰۰ روز نخست ریاست جمهوری‌اش بررسی کند. در آن روزها اطلاعات کمی درباره پدیده نوظهور «وعده‌سنجی» داشتیم و تنها منبع الهام ما سایت «مرسی‌متر» در مصر بود که همین کار را در ارتباط با رییس‌جمهور وقت مصر بود.

وعده‌سنجی (Promise Tracking) تجربه‌ای کم‌وبیش نوظهور در روزنامه‌نگاری فکت‌محور است که در یک دهه گذشته، در سرتاسر جهان به یکی از پرطرفدارترین روش‌ها برای پاسخگو نگاه داشتن سیاستمداران در قبال وعده‌هایشان بدل شده است. نحوه کار یک وعده‌سنج ساده است: وعده‌های فرد منتخب در یک وب‌سایت فهرست و در طول دوران مسئولیتش وضعیت پیگیری این وعده‌ها به طور مرتب به‌روزرسانی می‌شود. مخاطب یک

سایت وعده‌سنجی به سرعت می‌تواند به یک تصویر کلی از کارنامه سیاستمدار برسد و در کوتاه‌ترین زمان در جریان روند تحقق (یا عدم تحقق) وعده‌هایش قرار بگیرد. سهولت استفاده و دسترسی سریع به اطلاعات چنین پایگاه‌هایی می‌تواند به درگیری بیشتر شهروندان در سیاست و تصمیم‌گیری‌های مدنی کمک کند.

روحانی‌سنج نخستین تجربه وعده‌سنجی

در فضای رسانه‌ای ایران بود. از همان روز نخست، در کنار واکنش‌های مثبت، انتقادهایی هم از سوی کسانی که از نتیجه کار یا رویکرد ما اطلاعی نداشتند. اصلی‌ترین تلاش تحریریه این بود که وعده‌ها را منصفانه و به دور از فضای سیاسی، تنها با استناد به فکت‌ها تحلیل و بررسی کند؛ حتی در سال‌های پایانی دور دوم ریاست جمهوری که محبوبیت روحانی بخاطر بحران‌های متعدد و شکست کامل برنامه‌های اصلی‌اش در پایین‌ترین سطح خود رسیده بود.

کیفیت و اعتبار وعده‌سنجی بستگی زیادی به استقلال، انصاف و تسلط روزنامه‌نگاران به فکت‌ها دارد. حالا با تمام شدن دوره دوم ریاست‌جمهوری روحانی، روحانی‌سنج هم، به عنوان اولین تجربه وعده‌سنجی و روزنامه‌نگاری ساختارمند در فضای رسانه‌ای فارسی‌زبان، به نقطه پایان رسیده است. امیدواریم تلاش‌های ما، سنگ‌بنای پروژه‌های بیشتری در پاسخگو نگاه داشتن مسئولان باشد و این جریان به طور مستقل و حرفه‌ای ادامه پیدا کند.

با آغاز دولت سیزدهم، گام بعدی قاعدتا باید رئیسی‌سنج می‌بود. اما معتقدیم در حال حاضر شناسایی و مطالعه جریان‌های اطلاعات نادرست اولویت بیشتری دارد. برای همین تصمیم گرفتیم بیشتر روی فعالیت‌هایمان در حوزه فکت‌چکینگ و مبارزه با اطلاعات نادرست و به طور ویژه سایت «[فکت‌نامه](#)» تمرکز کنیم. درستی‌سنجی گفته‌های مسئولان و رسانه‌ها هم یکی از راه‌های پاسخگو نگاه داشتن نهادهای قدرت و افراد تاثیرگذار است و امیدواریم تلاش‌های ما، سنگ‌بنای پروژه‌های بیشتری در پاسخگو نگاه داشتن مسئولان باشد و این جریان به طور مستقل و حرفه‌ای ادامه پیدا کند.

فرهاد سوزنچی

مدیر پژوهش و رسانه

اصل ۱۹

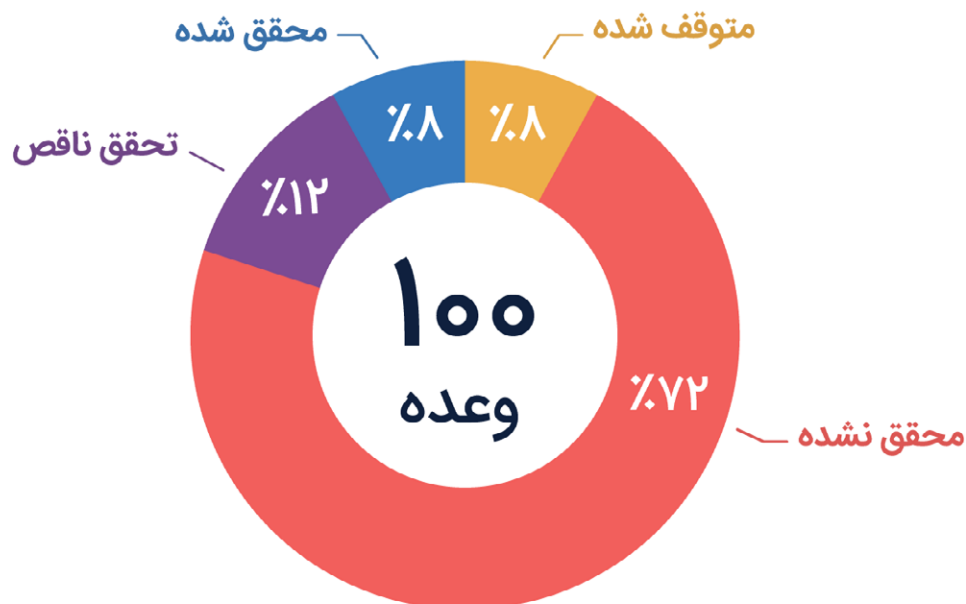

فهرست

۲	وضعیت ۱۰۰ وعده ثبت شده در روحانی سنج
۳	مقدمه
۴	فهرست وعده‌ها به تفکیک وضعیت
۶	وضعیت وعده‌ها در هشت سال گذشته
۸	وضعیت نهایی وعده‌ها به تفکیک دوره اول و دوره دوم
۱۰	سیاست داخلی
۱۲	فرهنگی-اجتماعی
۱۴	اقتصادی
۱۶	سیاست خارجی

وضعیت ۱۰۰ وعده ثبت شده در روحانی سنج

مرداد ۱۴۰۰

پیگیری نشده

تمام وعده‌ها از چنین وضعیتی شروع می‌شوند. تا وقتی که نشانی از پیگیری وعده دیده نشود تغییری در آن ایجاد نخواهد شد. ما به وعده‌هایی این نمره را می‌دهیم که از ابتدا پیگیری نشده یا به مرور دیگر در مورد آن سخن گفته نمی‌شود.

متوقف شده ۸

این وضعیت نشان می‌دهد که وعده به طور کلی از دستور کار خارج شده و امکان تحقق آنها به حداقل یا صفر رسیده است. علت آن ممکن است عدم پیگیری، عدم توانایی و عقب‌نشینی دولت یا نبود حمایت مجلس و دیگر نهادهای تاثیرگذار درون حاکمیت بوده باشد. نمره محقق نشده، لزوماً به معنای آن نیست که دولت با آن موافق نبوده و برای آن تلاش نکرده است.

محقق نشده ۷۲

پیشرفتی در روند پیگیری وعده دیده نمی‌شود. این ارزیابی نشان می‌دهد که پیشبرد وعده با اراده و تصمیم دولت یا به‌رغم خواست رییس دولت و کابینه متوقف شده است. علت آن می‌تواند محدودیت منابع مالی، مخالفت از سوی قانونگذاران یا جابجایی اولویت‌ها در نهادهای مستقل از دولت باشد.

در حال پیگیری

این وضعیت نشان می‌دهد که وعده در دست پیگیری است. علاوه بر تاکیدات شفاهی، اقدامات عملی و قابل اندازه‌گیری نیز در رابطه با وعده از سوی دولت صورت گرفته است.

تحقق ناقص ۱۲

وعده‌هایی این نمره را می‌گیرند که دستاوردشان بسیار کمتر از آن چیزی است که قولش را داده‌اند، ولی آن قدر هست که بتوان آن را در راستای اهداف اولیه و نهفته در وعده ارزیابی کرد.

محقق شده ۸

وعده با همان کیفیتی که ارائه شده، به اجرا درآمده است.

موفق شده بود از طریق برجام گره بحران سیاست خارجی را شل کند و در فضای هرج و مرج زده اقتصادی ایران آرامش نسبی برقرار کند.

برخی منتظر بودند او در دوره دوم با همین دست فرمان جلو برود و بعد از تثبیت سیاست خارجی و رونق اقتصاد، وضعیت سیاسی و اجتماعی را سر و سامان بخشد. او نه تنها موفق به این کار نشد، بلکه به دنبال وقوع بحران‌های فزاینده اقتصادی، سیاسی و اجتماعی دستاوردهای نسبی دوره اول را هم از دست داد. حسن روحانی در حالی کلید ساختمان ریاست جمهوری را تحویل می‌دهد که ایران در بحرانی‌ترین وضعیت تاریخ معاصر قرار دارد.

در سال ۱۴۰۰ شاخص‌های اقتصاد کلان در بدترین وضعیت ممکن قرار دارند. ایران در سه سال گذشته بزرگ‌ترین رکود تورمی تاریخ معاصر را از سر گذرانده است. ابعاد بحران سیاست خارجی به بالاترین حد ممکن رسیده است. ایران حالا گرفتار بزرگ‌ترین انزوای بین‌المللی تاریخ معاصر است. حلقه تحریم از همیشه تنگ‌تر شده و تنش در روابط خارجی با قدرت‌های بزرگ و کشورهای منطقه به اوج رسیده است. سایه جنگ و ناامنی روی ایران گسترده است. سطح نارضایتی داخلی از آستانه تحمل عمومی گذشته و جامعه بزرگ‌ترین و خون‌بارترین اعتراض‌های مردمی را در دی ۹۶، آبان ۹۸ و تیر ۱۴۰۰ تجربه کرده است.

روحانی، البته تنها مقصر این وضعیت نیست. می‌توان فهرستی از عواملی ردیف کرد که در شکل‌گیری و تشدید بحران نقش داشته‌اند. انباشت بحران‌ها، تشدید بن‌بست سیاسی در جمهوری اسلامی، خروج آمریکا از برجام، بازگشت تحریم‌ها، همه‌گیری کرونا و... اما این دلایل و توجیهات هر چه باشند، تغییری در کارنامه نهایی حسن روحانی ایجاد نمی‌کنند.

پروژه روحانی‌سنج در حالی به پایان می‌رسد که ۸۰ درصد وعده‌های حسن روحانی به سرانجام نرسیدند. از مجموع ۱۰۰ وعده ثبت شده در دو کارزار انتخاباتی، روی ۷۲ وعده مهر «محقق نشده» نشانده شد. ۸ وعده هم پس از مدتی پیگیری از دستور کار خارج شدند و در وضعیت «متوقف شده» قرار گرفتند.

بدین ترتیب حسن روحانی در حالی ریاست جمهوری خود را تمام می‌کند که در عمل به وعده‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های انتخاباتی عملکرد موفقی ندارد. در کارنامه او تنها ۸ وعده «محقق شده» وجود دارد؛ وعده‌هایی که عمدتاً وعده‌های کوتاه‌مدتی هستند که در همان ماه‌های اول ریاست جمهوری او در سال ۱۳۹۲ به سرانجام رسیدند. اکثر این وعده‌ها از جنس وعده احیا و بازگشایی نهادهایی بودند که در دوران محمود احمدی‌نژاد تعطیل یا منحل شدند؛ نظیر «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی»، «خانه احزاب»، «خانه سینما»، «ارکسترهای ملی و سمفونیک» و «پرونده ناشران تعلیقی».

۱۲ وعده نیز به اعتبار دستاوردهای نسبی از روحانی‌سنج نشان «تحقق ناقص» گرفتند، به این معنی که آنچه به دست آمده کمتر از آن چیزی بود روحانی قولش را داده بود. اما از آن سو در فهرست وعده‌های «محقق نشده» روحانی می‌توان مجموعه متنوعی از وعده‌ها را در اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پیدا کرد که پس از فراز و فرود هشت ساله، دست آخر به جایی نرسیدند.

روحانی در سال ۹۲ با شعار بهبود وضعیت اقتصادی، حل و فصل بحران‌های بین‌المللی و تضمین آزادی‌های اجتماعی و سیاسی برنده انتخابات شد. کارنامه دوره اول ریاست جمهوری او، برای هوادارانش امیدوارکننده بود. به همین اعتبار او در سال ۹۶ توانست برنده انتخابات شود. دولت او

فهرست وعده‌ها به تفکیک وضعیت

محقق شده (۸): ادامه پرداخت یارانه ها به میزان ۴۵ هزار تومان و عدم کاهش آن • افزایش ده برابری پهنای باند اینترنت • احیای خانه احزاب • احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی • احیای ارکسترهای ملی و سمفونیک • بازبینی پرونده ناشران تعلیقی • بازگشایی خانه سینما در ماه اول • تدوین قانون ورزش جمهوری اسلامی ایران •

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

تحقق ناقص (۱۲): ارزان شدن اینترنت • تکمیل پروژه پارس جنوبی • صادرات فرآورده‌های نفتی به جای فروش نفت خام • تلاش در جهت خارج کردن پرونده هسته‌ای ایران از شورای امنیت • آموزش زبان مادری در مدارس ایران • تقدیم منشور حقوق شهروندی به صورت لایحه به مجلس • بازگرداندن اساتید کنار گذاشته شده به دانشگاه • بیمه همگانی و اجباری پایه سلامت • توسعه‌ی استارت‌آپ و مشاغل نوآورانه • اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات • پیگیری تصویب لوایح چهارگانه زیست‌محیطی در مجلس • افزایش تغذیه مدارس نوار مرزی کشور •

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

محقق نشده (۷۲): استقلال بانک مرکزی • افزایش حداقل دستمزد کارگران مطابق با نرخ تورم • بازگرداندن ظرفیت تولید نفت خام به میزان سال ۸۴ • بازگرداندن قدرت و استقلال شورای پول و اعتبار • بهبود رشد اقتصادی • بهبود شرایط محیط کسب و کار برای ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری • بهبود معیشت مردم • تامین مسکن ارزان و مهار قیمت آن • تقویت ارزش پول ملی • جذب بیشتر گردشگران خارجی • جذب سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت به میزان متوسط سالانه ۸ میلیارد دلار • خصوصی‌سازی اقتصاد طبق اصل ۴۴ قانون اساسی • رساندن تورم به زیر ۲۵ درصد • کاهش تفاوت نرخ بیکاری در استان‌ها • کنترل میزان نقدینگی • مشورت با تشکلهای صنفی برای اجرای هدفمندی یارانه‌ها • مهار تورم • همراه کردن کارآفرینان در سفرهای خارجی رییس جمهور • یارانه کالایی • بازگرداندن اعتبار گذرنامه ایرانی • برقراری تعامل سازنده با جهان • بهبود روابط دوجانبه با کشورهای حاشیه خلیج فارس به ویژه عربستان سعودی • جلوگیری از تحریم‌ها در آینده • شفافیت بیشتر در برنامه هسته‌ای • کاهش و رفع تحریم‌ها • ارائه آمار شفاف و دقیق به مردم • استقبال از نقد دولت •

فهرست وعده‌ها به تفکیک وضعیت (ادامه)

محقق نشده (ادامه):

- انتصاب مشاور فناوری‌های نو ریاست جمهوری • انتصاب نیروهای شایسته محلی در پست‌های مدیریتی
- مناطق مختلف کشور • برداشتن موانع سفر اساتید به خارج • تعیین معاون از اقلیت‌ها • توجه ویژه به
- سازمان‌های غیر دولتی • جلوگیری از خشک شدن دریاچه ارومیه • رسیدگی به رفع حصر سران جنبش سبز •
- عدم جابجایی و تغییر مدیران و وزیران و پیشگیری از مدیریت بی ثبات • کاهش مرگ و میر ناشی از تصادفات
- جاده‌ای • مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی وزارت اطلاعات به مراجع ذی‌صلاح، نهادهای نظارتی و مردم • افزایش
- بودجه تحقیق و پژوهش به میزان ۳ درصد تولید ناخالص داخلی • ایجاد امنیت برای زنان در اماکن عمومی
- بازگشایی انجمن صنفی روزنامه‌نگاران • به حداقل رساندن کنترل‌ها در حوزه سینما • بیمه‌ی زنان سرپرست
- خانوار • پیگیری وضعیت معلم‌های تبعیدی و اخراجی • تاسیس فرهنگستان زبان و ادب آذری • تشکیل وزارت زنان
- تعیین قواعد و قوانین شفاف برای ممیزی کتاب • تهیه لوایح حمایت از زنان • رفع فیلتر از شبکه‌های
- اجتماعی • صدور کارت هوشمند برای بیماران صعب‌العلاج • فضای باز سیاسی در دانشگاه‌ها • مخالفت با
- ستاره‌دار کردن دانشجویان • واگذاری ممیزی و امور سینما به تشکل‌های سینمایی و سینماگران متخصص
- اصلاح نظام بانکی • افزایش سالانه یک میلیون گردشگر خارجی • تاسیس صندوق ثروت ملی (اصلاح
- نقش صندوق توسعه ملی) • حفظ تورم تک‌رقمی • دو برابر شدن صادرات غیرنفتی • ریشه‌کن کردن
- فقر مطلق تا ۱۴۰۰ • فعال کردن طرح کاج طی ۱۰۰ روز • ممنوعیت استقراض دولت از بانک‌ها • واریز
- سالانه ۱۵ میلیارد دلار از درآمد نفتی به صندوق توسعه ملی • لغو تحریم‌های غیرهسته‌ای • لغو ویزای
- عراق • بهبود سرعت و کیفیت اینترنت به سطح سه کشور اول خاورمیانه • تخصیص حق‌آبه محیط
- زیست • تدوین گزارش ملی آب • الزام بنگاه‌های خارجی به راه‌اندازی مرکز تحقیق و توسعه در ایران •
- الزام دستگاه‌های دولتی به تدوین و ارائه‌ی پیوست‌های جنسیتی برای طرح‌های ملی • انتخاب وزیر زن
- تاسیس صندوق ملی حمایت از هنر • حضور زنان در ورزشگاه‌ها • پرداخت بدهی دولت به پیمانکاران

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

- متوقف شده (۸):** ایجاد امکان اجرای آداب و فرایض دینی مذهبی اقلیت‌های مذهبی
- تسهیل بازگشت ایرانیان • رفع تبعیض‌های جنسیتی • رفع تبعیض‌های قومیتی •
 - حذف کنترل پیش از چاپ کتاب • ایجاد نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی • اجرای
 - برنامه پزشکی خانواده • ارائه و پیگیری لایحه‌ی صدا و سیما

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

وضعیت وعده‌ها در هشت سال گذشته

قرار داشتند. بر اساس گزارش صد روز نخست دوره دوم ریاست جمهوری روحانی، در آن زمان نزدیک یک چهارم (۲۴ درصد) وعده‌ها «محقق‌شده» بودند. ۱۳ درصد در وضعیت «تحقق ناقص» قرار داشتند. ۳۰ درصد در حال پیگیری بودند و هنوز شانس تحقق داشتند و تنها یک پنجم وعده‌ها (۲۱ درصد) وعده‌ها یا «محقق‌نشده» یا «متوقف‌شده» بودند.

گزارش **مرداد ۱۳۹۸** دومین گزارش روحانی‌سنج بعد از بازگشت کامل تحریم‌های آمریکا بودند. سقوط شاخص‌های اقتصادی و بحرانی شدن اوضاع تأثیر خود را در تغییر رنگ و وضعیت وعده‌ها نشان می‌داد.

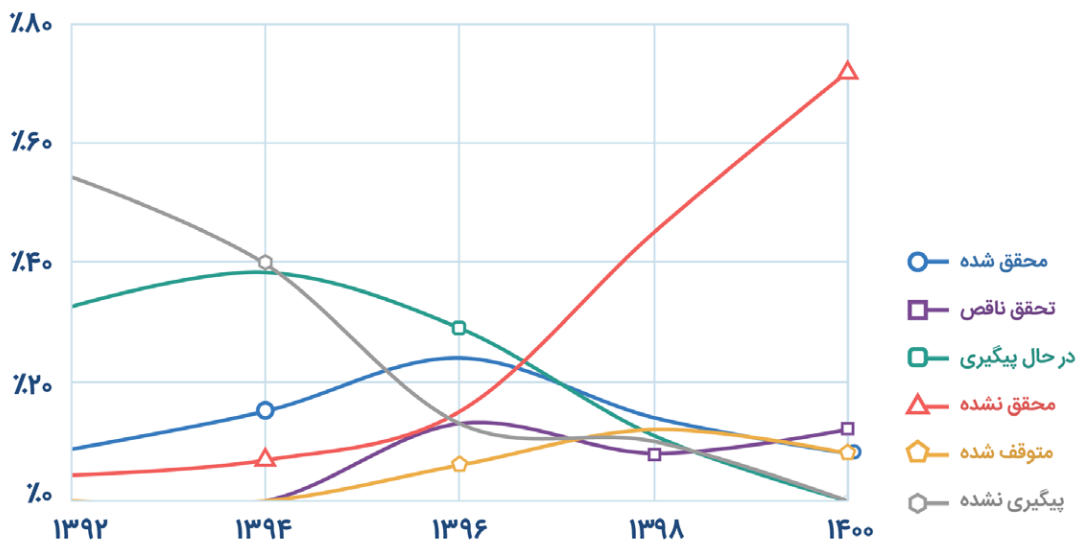
در این فاصله ۱۰ وعده از وضعیت «محقق‌شده» در آمده بودند و آمار وعده‌های «محقق‌نشده» که به رنگ قرمز نشان داده می‌شوند به ۴۵ درصد افزایش پیدا کرده بود. اگر آمار وعده‌های «متوقف شده» و «پیگیری نشده» را هم به «محقق‌نشده‌ها» اضافه می‌کردیم آمار وعده‌های بی‌نتیجه روحانی در آن زمان به ۶۷ درصد می‌رسید.

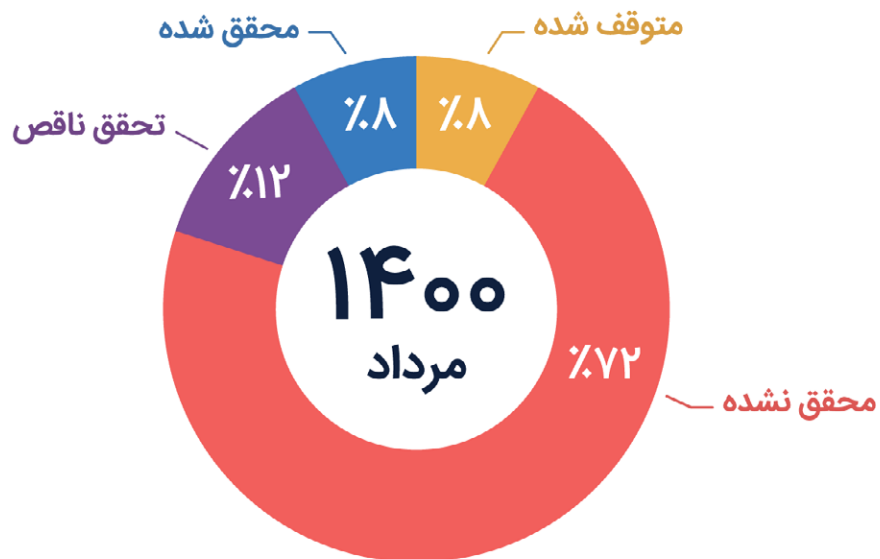
کارنامه حسن روحانی در دو دوره ریاست جمهوری دو سوبه کاملاً متفاوت دارد. مقایسه کارنامه او در پنج مقطع زمانی نشان می‌دهد در هشت سال گذشته روند تحقق وعده‌ها چگونه تغییر کرده است.

آن طور که گزارش روحانی‌سنج از ۱۰۰ روز نخست ریاست جمهوری روحانی در **آبان ۱۳۹۲** نشان می‌دهد، در همان فاصله کوتاه ۹ درصد وعده‌ها «محقق‌شده» بودند و تنها ۴ درصد نشان «محقق‌نشده» گرفته بودند. در آن مقطع زمانی ۳۳ درصد وعده‌ها در وضعیت «در حال پیگیری» قرار داشتند و ۵۴ درصد «پیگیری» نشده بودند.

گزارش **مرداد ۱۳۹۴** روحانی‌سنج حکایت از بهبود نسبی اوضاع در دو سال اول ریاست جمهوری روحانی داشت. در این مدت نسبت وعده‌های محقق‌شده به ۱۵ درصد و وعده‌های محقق‌نشده به ۷ درصد رسیده بود. در آن زمان ۳۸ درصد وعده‌ها «در حال پیگیری» بودند و بخت آن را داشتند که به فهرست وعده‌های محقق‌شده اضافه شوند. در **آبان ۱۳۹۶** منحنی‌های روحانی‌سنج در بهترین وضع خود

تغییر وضعیت وعده‌ها در هشت سال گذشته

پیگیری نشده

متوقف شده

محقق نشده

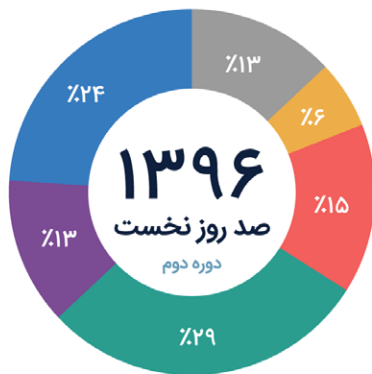
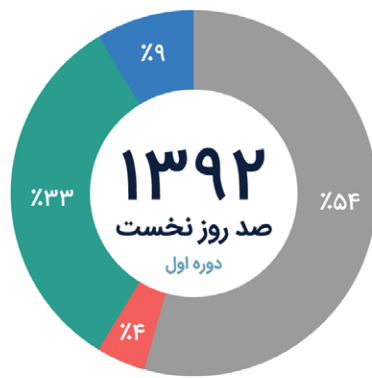
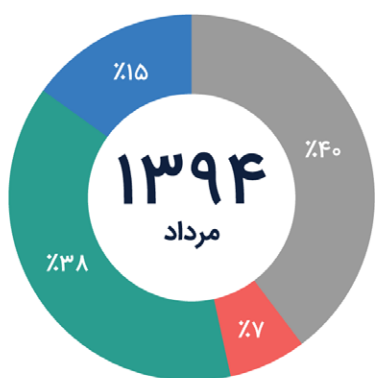
در حال پیگیری

تحقق ناقص

محقق شده

وضعیت نهایی وعده‌ها به تفکیک دوره اول و دوره دوم ریاست جمهوری روحانی

۲۶ وعده سال ۱۳۹۶: اگرچه کارنامه وعده‌های دوره اول روحانی هم تعریف چندانی ندارد، اما وضعیت وعده‌های دور دوم به مراتب وخیم‌تر از دور اولی‌ها است.

از این ۲۶ وعده هیچ کدام به طور کامل محقق نشدند. تنها چهار وعده (معادل ۱۵ درصد) نشان «تحقق ناقص گرفتند». از آن سو اکثریت مطلق وعده‌ها به سرانجامی نرسیدند. بیش از ۷۳ درصد (۱۹ وعده) محقق نشده و حدود ۱۲ درصد (۳ وعده) از وعده‌های دوره دوم انتخابات ریاست جمهوری دست آخر از روحانی‌سنج نشان «متوقف شده» گرفتند.

شاید در این میان تفاوت ساختار وعده‌های دو انتخابات سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ در وضعیت نهایی وعده‌ها نقش موثر و تعیین‌کننده‌ای داشته باشد. گفتمان انتخاباتی روحانی در انتخابات ۸ سال پیش تغییر شرایط و در انتخابات چهار سال پیش تثبیت اوضاع بود. بسیاری از وعده‌های سال ۱۳۹۲ مبتنی بر تغییرات کوتاه‌مدت و بازبینی و بازگشایی ساختارهایی بودند که در دولت قبلی خراب شده بودند. بازگشایی نهادهای تعطیل شده، حل و فصل بحران‌های مقطعی و حتی تغییر تاکتیک در جریان مذاکرات با کشورهای غربی ... قطعاً تحقق وعده‌هایی از این دست به مراتب آسان‌تر از وعده‌هایی مانند «حفظ تورم تک‌رقمی» یا حل و فصل قطعی مناقشه با غرب و «رفع تحریم‌های غیرهسته‌ای» بود.

اغلب وعده‌های سال ۱۳۹۶ از برنامه مکتوب «برنامه دولت دوازدهم» استخراج شده بودند. عمده وعده‌های دوره اول نیز عمدتاً از گفته‌ها و سخنرانی‌های انتخاباتی برداشته شده‌اند. منبع برخی از وعده‌های دوره اول نیز برنامه‌های وزرای پیشنهادی روحانی به مجلس در سال ۱۳۹۲ است.

از ۱۰۰ وعده ثبت شده در روحانی‌سنج، ۷۴ وعده در انتخابات سال ۱۳۹۲ و ۲۶ وعده در کارزار انتخاباتی سال ۱۳۹۶ مطرح شده‌اند.

در گزارش نهایی روحانی‌سنج وضعیت این وعده‌ها صرف نظر از دوره طرح آنها در شرایط فعلی بررسی و تعیین شده است. مثلاً وعده مهار تورم یا بهبود رشد اقتصادی در انتخابات ۸ سال پیش به عنوان یکی از وعده‌ها ثبت شده بود. هر دوی این وعده‌ها در پایان دوره اول ریاست جمهوری روحانی در سال ۱۳۹۶ در وضعیت «محقق شده» قرار داشتند. اما بعد از شروع بحران اقتصادی در سال ۱۳۹۷ وضعیت هر دو وعده تغییر کرد و وضع هر دو به «محقق نشده» تغییر کرد.

۷۴ وعده سال ۱۳۹۲: گزارش نهایی روحانی‌سنج نشان می‌دهد، نزدیک ۷۲ درصد (۵۳ وعده) وعده‌های انتخاباتی دوره اول روحانی، دست آخر بعد از ۸ سال نشان «محقق نشده» گرفتند. کمتر از ۷ درصد وعده‌ها (۵ وعده) هم در فهرست وعده‌های «متوقف شده» دسته‌بندی شدند. به این ترتیب آمار وعده‌های بی‌نتیجه دوره اول روحانی در مجموع به ۷۸ درصد می‌رسد.

از آن سو مجموع آمار وعده‌های «محقق شده» و «تحقق ناقص» به نزدیک ۲۲ درصد می‌رسد. از این میان ۱۱ درصد (۸ وعده) سهم «تحقق ناقص» و ۱۱ درصد (۸ وعده) سهم وعده‌های «محقق شده» است.

نکته جالب اینکه تمام ۸ وعده محقق شده روحانی‌سنج وعده‌هایی‌اند که مربوط به دوره اول و انتخابات سال ۱۳۹۲ بوده‌اند.

وضعیت وعده‌ها در دوره اول و دوم

● محقق شده ● تحقق ناقص

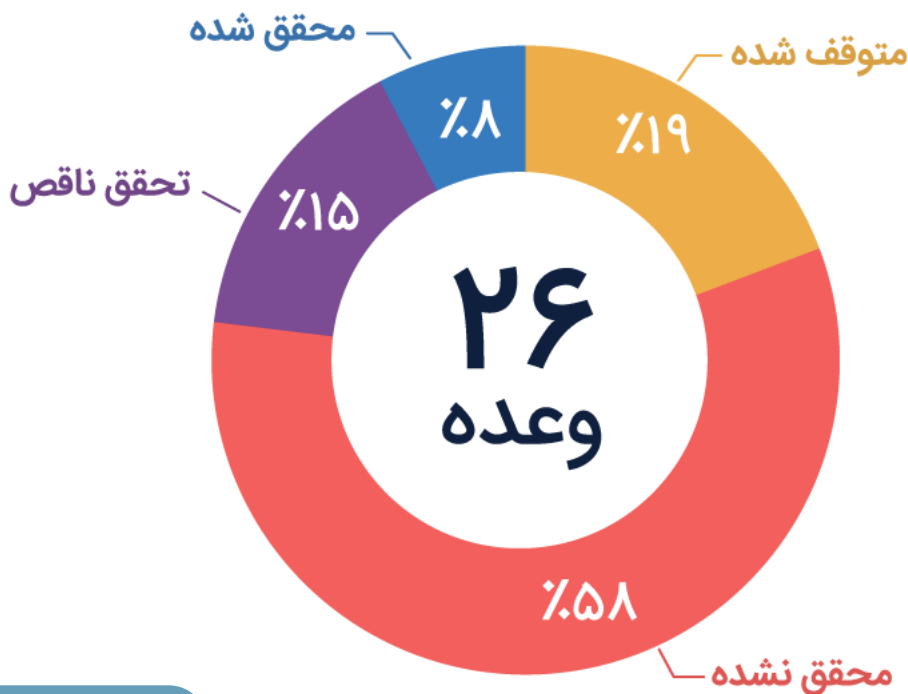
● متوقف شده ● محقق نشده

< مشاهده وعده‌ها دوره دوم

< مشاهده وعده‌ها دوره اول

سیاست داخلی

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

متحقق شده: احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی • احیای خانه احزاب • **تحقق ناقص:** تقدیم منشور حقوق شهروندی به صورت لایحه به مجلس • آموزش زبان مادری در مدارس ایران • پیگیری تصویب لوایح چهارگانه زیست‌محیطی در مجلس • اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات • **متحقق نشده:** ارائه آمار شفاف و دقیق به مردم • انتصاب نیروهای شایسته محلی در پست‌های مدیریتی مناطق مختلف کشور • رسیدگی به رفع حصر سران جنبش سبز • تخصیص حق‌آبه محیط زیست • استقبال از نقد دولت • بهبود سرعت و کیفیت اینترنت به سطح سه کشور اول خاورمیانه • جلوگیری از خشک شدن دریاچه ارومیه • تعیین معاون از اقلیت‌ها • انتصاب مشاور فناوری‌های نو ریاست جمهوری • کاهش مرگ و میر ناشی از تصادفات جاده‌ای • برداشتن موانع سفر اساتید به خارج • مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی وزارت اطلاعات به مراجع ذی‌صلاح، نهادهای نظارتی و مردم • تدوین گزارش ملی آب • توجه به سازمان‌های غیر دولتی • عدم جابجایی و تغییر مدیران و وزیران و پیشگیری از مدیریت بی‌ثبات • **متوقف شده:** ایجاد امکان اجرای آداب و فرایض دینی مذهبی اقلیت‌های مذهبی • رفع تبعیض‌های جنسیتی • رفع تبعیض‌های قومیتی • ایجاد نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی • تسهیل بازگشت ایرانیان

«مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی وزارت اطلاعات» و «توجه ویژه به سازمان‌های غیردولتی». این وعده‌های متنوع در یک چیز با هم مشترکند و آن اینکه نشان «محقق‌نشده» روی آنها درج شده است.

در این بخش چهار وعده زیست‌محیطی هم وجود دارند که به دلیل حساسیت ملی و منطقه‌ای در بخش دسته‌بندی شده‌اند. «تخصیص حق‌آبه محیط زیست»، «جلوگیری از خشک شدن دریاچه ارومیه»، «تدوین گزارش ملی آب» و «پیگیری لوايح چهارگانه محیط زیستی» که به جز آخری هر سه در فهرست وعده‌های «محقق‌نشده» روحانی قرار دارند. در بخش سیاست داخلی چهار وعده به طور مشخص به حقوق اقلیت‌ها و رفع تبعیض اختصاص دارد.

«رفع تبعیض‌های قومیتی»، «رفع تبعیض‌های جنسیتی»، «تعیین معاون از اقلیت‌ها» و «ایجاد فضای اجرای فرایض دینی اقلیت‌های مذهبی» که هیچ کدام به جایی نرسیدند.

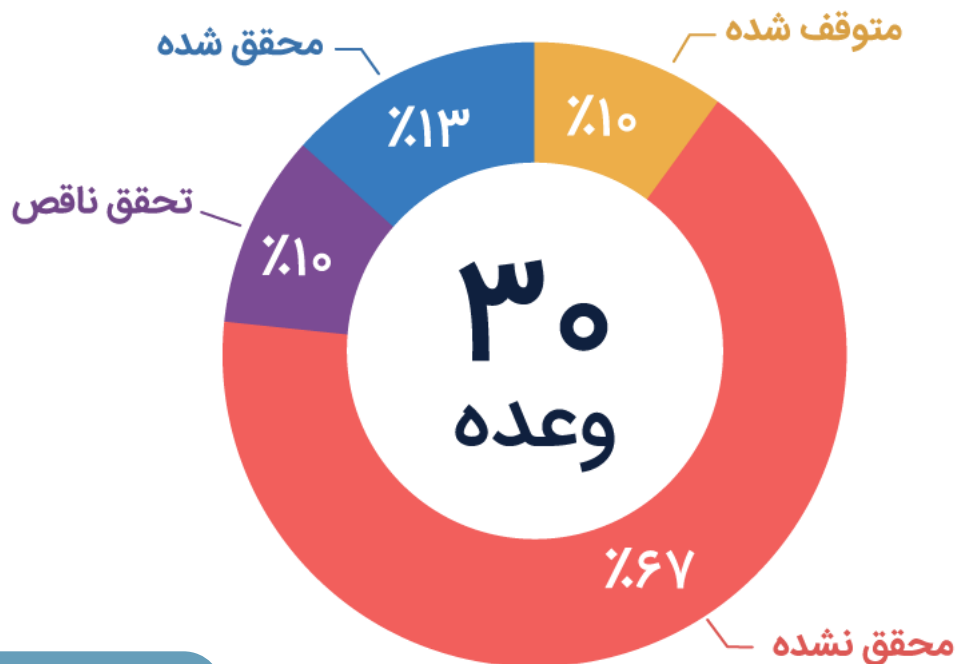
از مجموع ۲۶ وعده دسته‌بندی شده در بخش سیاست داخلی تنها دو وعده محقق شده‌اند. هر دو وعده هم در سال ۱۳۹۲ در جریان انتخابات ریاست جمهوری یازدهم مطرح شده و هر دو مربوط به بازگشایی نهادهایی بوده‌اند که در دوران ریاست جمهوری احمدی‌نژاد بسته شده بودند: «احیای خانه احزاب» و «احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی». چهار وعده نیز نشان «تحقق ناقص» گرفته‌اند. دو وعده از انتخابات دوره ریاست جمهوری یازدهم در سال ۱۳۹۲ و دو وعده از انتخابات سال ۱۳۹۶.

اما وضعیت اکثریت وعده‌ها در بخش سیاست داخلی «محقق‌نشده» است. ۱۵ وعده «محقق نشده» از این ۲۶ وعده و ۵ وعده «متوقف شده» نشان از شکست روحانی در عمل به وعده‌های «سیاست داخلی» است.

از میان این وعده‌های شکست‌خورده می‌توان به تنوع وعده‌های سیاسی اشاره کرد. از «رفع حصر سران جنبش سبز» گرفته تا «عدم جابجایی مدیران و ثبات مدیریت» و

وضعیت وعده‌ها (سیاست داخلی)

وضعیت وعده‌ها	مرداد ۱۳۹۶	مرداد ۱۳۹۷	مرداد ۱۳۹۸	مرداد ۱۴۰۰
محقق شده	۵	۳	۳	۲
تحقق ناقص	۴	۴	۳	۴
در حال پیگیری	۷	۶	۶	۰
محقق نشده	۳	۴	۴	۱۵
متوقف شده	۳	۵	۶	۵
پیگیری نشده	۴	۰	۴	۰

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

محقق شده: احیای ارکسترهای ملی و سمفونیک • بازیابی پرونده ناشران تعلیمی • بازگشایی خانه سینما در ماه اول • تدوین قانون ورزش جمهوری اسلامی ایران • **تحقق ناقص:** افزایش تغذیه مدارس نوار مرزی کشور • بیمه همگانی و اجباری پایه سلامت • بازگرداندن اساتید کنار گذاشته شده به دانشگاه • **محقق نشده:** انتخاب وزیر زن • افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به میزان ۳ درصد تولید ناخالص داخلی • تهیه لوازم حمایت از زنان • حضور زنان در ورزشگاه‌ها • ایجاد امنیت برای زنان در اماکن عمومی • بیمه زنان سرپرست خانوار • فضای باز سیاسی در دانشگاه‌ها • پیگیری وضعیت معلمان تبعیدی و اخراجی • رفع فیلتر از شبکه‌های اجتماعی • تاسیس فرهنگستان زبان و ادب آذری • واگذاری ممیزی و امور سینما به تشکل‌های سینمایی و سینماگران متخصص • به حداقل رساندن کنترل‌ها در حوزه سینما • بازگشایی انجمن صنفی روزنامه‌نگاران • تشکیل وزارت زنان • مخالفت با ستاره‌دار کردن دانشجویان • صدور کارت هوشمند برای بیماران صعب‌العلاج • الزام دستگاه‌های دولتی به تدوین و ارائه پیوست‌های جنسیتی برای طرح‌های ملی • تاسیس صندوق ملی حمایت از هنر • الزام بنگاه‌های خارجی به راه‌اندازی مرکز تحقیق و توسعه در ایران • تعیین قواعد و قوانین شفاف برای ممیزی کتاب • **متوقف شده:** اجرای برنامه پزشک خانواده • ارائه و پیگیری لایحه صدا و سیما • حذف کنترل پیش از چاپ کتاب

در بخش فرهنگی و اجتماعی ۳۰ وعده انتخاباتی تعریف شده که ۲۲ مورد آن از انتخابات ۱۳۹۲ و ۸ مورد از انتخابات ۱۳۹۶ در سایت روحانی‌سنج ثبت شده‌اند.

از این میان ۲۳ وعده بی‌نتیجه مانده‌اند. ۲۰ وعده محقق نشده و ۳ وعده «متوقف شده». از ۷ وعده باقی‌مانده نیز ۴ وعده «محقق شده» و ۳ وعده نشان «تحقق ناقص» گرفته‌اند.

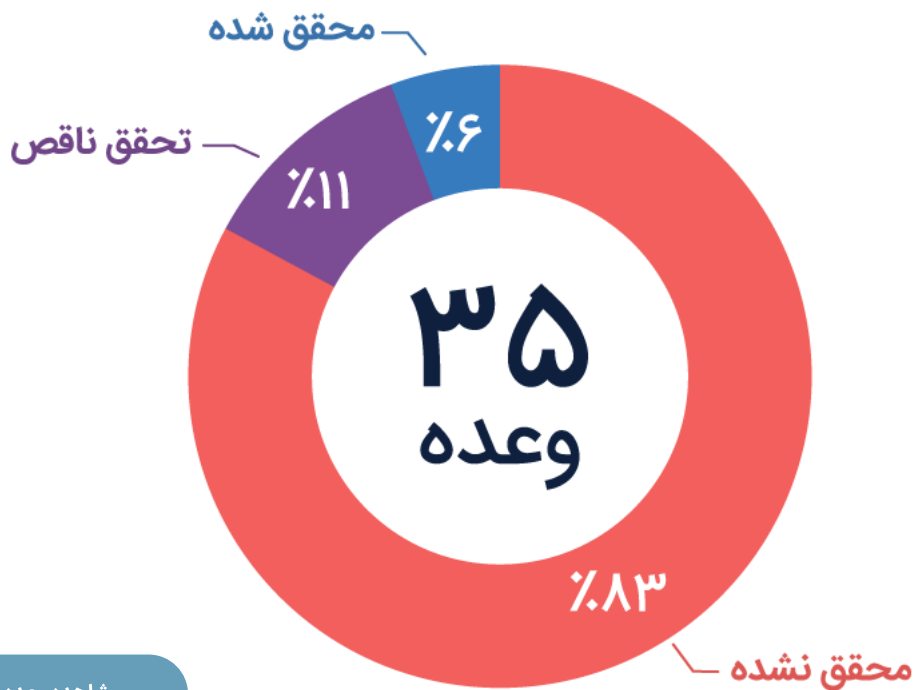
تنوع وعده‌ها در این بخش هم زیاد است. به طور مشخص ۸ وعده مرتبط با خواسته‌ها و حقوق زنان بوده‌اند که هر ۸ تا شکست خورده‌اند؛ «تشکیل وزارت زنان»، «انتخاب وزیر زن»، «تهیه لوایح حمایت از زنان»، «ایجاد امنیت برای زنان در اماکن عمومی»، «ورود زنان به ورزشگاه‌ها»، «تدوین پیوست‌های جنسیتی برای طرح‌های ملی» و «رفع تبعیض‌های جنسیتی». از این وعده‌ها ۷ وعده «محقق نشده»‌اند و یک وعده آخری، یعنی همان وعده کلی «رفع تبعیض‌های جنسیتی» نشان «متوقف شده» گرفته است. از میان چهار وعده محقق شده در این بخش سه وعده

مربوط به بازگشایی نهادهای صنفی فرهنگی بوده که در دوران احمدی‌نژاد دچار گرفتاری شده بودند. «بازگشایی خانه سینما»، «احیای ارکستر ملی» و «بازبینی پرونده ناشران تعلیمی» که هر سه در همان ماه‌های ابتدایی ریاست جمهوری روحانی در سال ۱۳۹۲ محقق شدند. سه وعده دیگر هم به اعتبار دستاوردهای نسبی نشان «تحقق ناقص» گرفتند. «بیمه همگانی سلامت»، «بازگرداندن اساتید کنار گذاشته شده» در زمان احمدی‌نژاد و اجرای طرح «تغذیه مدارس نوار مرزی».

اما بیش از همه در این بخش وعده‌های «محقق نشده» و تنوع آنها جلب توجه می‌کند. از وعده «رفع فیلتر شبکه‌های اجتماعی» و «کاهش و سازماندهی سانسور در سینما» گرفته تا «ایجاد فضای باز در دانشگاه‌ها» مخالفت با ستاره‌دار کردن دانشجویان» و «پیگیری وضعیت معلمان». در دولت روحانی نه تنها این وعده‌ها محقق نشدند، بلکه وعده‌های موردی مانند «تاسیس فرهنگستان زبان و ادب آذری» هم به جایی نرسیدند.

وضعیت وعده‌ها (فرهنگی-اجتماعی)

مرداد ۱۴۰۰	مرداد ۱۳۹۸	مرداد ۱۳۹۷	مرداد ۱۳۹۶	وضعیت وعده‌ها
۴	۴	۴	۴	محقق شده
۳	۳	۴	۵	تحقق ناقص
۰	۱	۳	۵	در حال پیگیری
۲۰	۱۴	۱۳	۱۰	محقق نشده
۳	۴	۳	۳	متوقف شده
۰	۴	۴	۴	پیگیری نشده

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

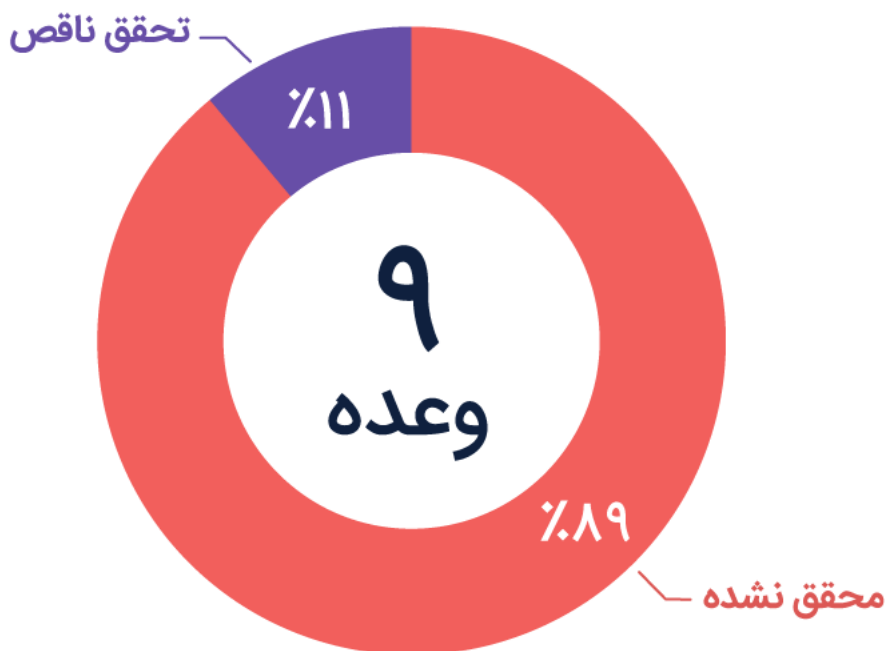
محقق شده: افزایش ده برابری پهنای باند اینترنت • ادامه پرداخت یارانه ها به میزان ۴۵ هزار تومان و عدم کاهش آن • **تحقق ناقص:** ارزان شدن اینترنت • تکمیل پروژه پارس جنوبی • صادرات فرآورده‌های نفتی به جای فروش نفت خام • توسعه‌ی استارت‌آپ و مشاغل نوآورانه • **محقق نشده:** اصلاح نظام بانکی • ممنوعیت استقراض دولت از بانک‌ها • جذب سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت به میزان متوسط سالیانه ۸ میلیارد دلار • فعال کردن طرح کاج طی ۱۰۰ روز • افزایش سالانه یک میلیون گردشگر خارجی • رساندن تورم به زیر ۲۵ درصد • بهبود رشد اقتصادی • مهار تورم • حفظ تورم تک‌رقمی • بازگرداندن ظرفیت تولید نفت خام به میزان سال ۸۴ • بهبود شرایط محیط کسب و کار برای ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری • دو برابر شدن صادرات غیرنفتی • ریشه‌کن کردن فقر مطلق تا ۱۴۰۰ • کنترل میزان نقدینگی • کاهش تفاوت نرخ بیکاری در استان‌ها • تقویت ارزش پول ملی • بازگرداندن قدرت و استقلال شورای پول و اعتبار • استقلال بانک مرکزی • بهبود معیشت مردم • تاسیس صندوق ثروت ملی (اصلاح نقش صندوق توسعه ملی) • خصوصی‌سازی اقتصاد طبق اصل ۴۴ قانون اساسی • مشورت با تشکل‌های صنفی برای اجرای هدفمندی یارانه‌ها • یارانه کالایی • افزایش حداقل دستمزد کارگران مطابق با نرخ تورم • همراه کردن کارآفرینان در سفرهای خارجی رییس جمهور • جذب بیشتر گردشگران خارجی • واریز سالانه ۱۵ میلیارد دلار از درآمد نفتی به صندوق توسعه ملی • پرداخت بدهی دولت به پیمانکاران • تامین مسکن ارزان و مهار قیمت آن •

۳۵ وعده از دو کارزار انتخاباتی. دو وعده «محقق شده»، چهار «تحقق ناقص» و ۲۹ وعده «محقق نشده». این کارنامه اقتصادی حسن روحانی در سایت روحانی‌سنج است. بیشترین تعداد وعده‌های ثبت شده در روحانی‌سنج در بخش اقتصاد دسته‌بندی شده‌اند. اقتصاد هم در انتخابات سال ۱۳۹۲ و هم در انتخابات ۱۳۹۶ نقطه قوت روحانی و تکیه‌گاه پیروزی او بود. او هشت سال پیش با تاکید بر وضعیت ناپایدار اقتصادی اواخر دولت احمدی‌نژاد و طرح وعده‌های برای بهبود وضعیت معیشت مردم، حفظ ارزش پول ملی، کاهش تورم، رونق و رشد اقتصادی و... توانست اعتماد بسیاری از اقتصاددانان و رای‌دهندگان را به دست بیاورد. کارنامه اقتصادی او در انتهای دولت یازدهم بسیار خوب بود. در گزارش آبان ۱۳۹۶ روحانی‌سنج از ۳۵ وعده اقتصادی هیچ کدام «محقق نشده» نبود. ۱۱ وعده محقق شده بودند، چهار وعده نشان تحقق نسبی گرفته بودند و ۱۴ وعده هم در حال

پیگیری بودند و شانس و بخت تحقق داشتند. تاکید برنامه اقتصادی روحانی در انتخابات ۱۳۹۶ حفظ دستاوردهای اقتصادی دولت یازدهم و باز کردن راه‌های جدید برای حل و فصل بحران‌های ساختاری اقتصاد بود که هرگز اتفاق نیفتاد. در دولت دوازدهم نه تنها راه تازه‌ای پیش روی اقتصاد ایران گشوده نشد، بلکه دستاوردهای اقتصادی دولت اول روحانی هم یکی یکی، از دست رفتند. رکورد تورم تک‌رقمی روحانی، جای خود را به رکورد بزرگ‌ترین تورم تجمیعی تاریخ معاصر ایران داد. جبران رکود سال‌های ۹۱ و ۹۲ در دولت یازدهم، تبدیل به بزرگ‌ترین رکود تجمیعی اقتصاد ایران پس از پایان جنگ جهانی دوم شد. حفظ و تقویت ارزش پول ملی که در دولت اول روحانی یک وعده محقق شده بود، در دوره تا آنجا از دست رفت که رکورد کاهش ارزش پول ملی در یک دوره ۸ ساله به نام حسن روحانی به ثبت رسید.

وضعیت وعده‌ها (اقتصادی)

مرداد ۱۴۰۰	مرداد ۱۳۹۸	مرداد ۱۳۹۷	مرداد ۱۳۹۶	وضعیت وعده‌ها
۲	۶	۱۱	۱۱	محقق شده
۴	۲	۲	۴	تحقق ناقص
۰	۳	۵	۱۴	در حال پیگیری
۲۹	۲۱	۱۳	۰	محقق نشده
۰	۱	۱	۰	متوقف شده
۰	۲	۲	۵	پیگیری نشده

مشاهده وعده‌ها در وبسایت <

- **تحقق ناقص:** تلاش در جهت خارج کردن پرونده هسته‌ای ایران از شورای امنیت
- **تحقق نشده:** لغو ویزای عراق • کاهش و رفع تحریم‌ها • بازگرداندن اعتبار گذرنامه ایرانی • برقراری تعامل سازنده با جهان • جلوگیری از تحریم‌ها در آینده • بهبود روابط دوجانبه با کشورهای حاشیه خلیج فارس به ویژه عربستان سعودی • لغو تحریم‌های غیر هسته‌ای • شفافیت بیشتر در برنامه هسته‌ای

خروج آمریکا از برجام در ابتدای سال ۱۳۹۷ و فروریختن چارچوب برجام باعث شد تا وضعیت وعده‌های روحانی در حوزه سیاست خارجی به کل تغییر کند.

در ابتدای دولت دوازدهم، در آبان ۱۳۹۶، به جز دو وعده «محقق نشده»، بقیه وعده‌ها یا «محقق شده» بودند یا «در حال پیگیری» و هنوز شانس تحقق داشتند. حالا اما در مرداد ۱۴۰۰ از مجموع ۹ وعده‌ای که در بخش سیاست خارجی دسته‌بندی شده، هشت وعده «محقق نشده» اند. روی یک وعده هم نشان «تحقق ناقص» خورده است: «تلاش برای خارج کردن پرونده هسته‌ای از شورای امنیت» که بعید نیست با تداوم وضعیت کنونی وضعیت کنونی هم رنگ عوض کند.

از میان این ۹ وعده سیاست خارجی دو وعده در انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم در سال ۱۳۹۶ مطرح شدند. یکی «لغو ویزای عراق» بود که به جایی نرسید و دیگری «لغو تحریم‌های غیرهسته‌ای» که بعد از بازگشت تحریم‌های

هسته‌ای اصلا موضوعیت خود را از دست داد. اما از هفت وعده کارزار انتخاباتی ۱۳۹۲، پنج وعده مستقیم یا غیرمستقیم به مناقشه هسته‌ای ایران مربوط می‌شدند که بعد از خروج آمریکا از برجام از دست رفتند. موضوع یکی از این وعده‌های سال ۹۲ ارتباط با همسایگان منطقه‌ای و به طور مشخص عربستان بود که در دوران روحانی فرصت تحقق پیدا نکرد.

تنها وعده سیاست خارجی که مربوط به حوزه عمومی بود «بازگرداندن اعتبار گذرنامه ایرانی» بود که آن هم به جایی نرسید. در آخرین رده‌بندی گذرنامه‌های معتبر جهان پاسپورت ایرانی در تابستان ۲۰۲۱ جایگاهی بالاتر از صد و پنجم ندارم در حالی که در سال ۲۰۱۳ گذرنامه ایرانی در جایگاه هشتاد و ششم قرار داشت. اگر مبنای اعتبار گذرنامه‌ها را تعداد مقاصد سفر بدون ویزا بدانیم، در حال حاضر بیش از ۱۸۳ گذرنامه وضعیتی بهتر از پاسپورت ایرانی دارند.

وضعیت وعده‌ها (سیاست خارجی)

وضعیت وعده‌ها	مرداد ۱۳۹۶	مرداد ۱۳۹۷	مرداد ۱۳۹۸	مرداد ۱۴۰۰
محقق شده	۴	۲	۱	۰
تحقق ناقص	۰	۰	۰	۱
در حال پیگیری	۳	۳	۱	۰
محقق نشده	۳	۳	۶	۸
متوقف شده	۰	۱	۱	۰
پیگیری نشده	۰	۰	۰	۰

ROUHANIMETER.COM

   @RouhaniMeter

 @RouhaniMeterOfficial

پروژه‌ای از اصل ۱۹